

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	4To/3/2017
Identifikačné číslo spisu:	9516100183
Dátum vydania rozhodnutia:	16.06.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:9516100183.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí konanom dňa 16. júna 2020 v Bratislave, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudkýň JUDr. Aleny Šiškovéj a JUDr. Dany Wänkeovej, v trestnej veci obžalovaného Y. A. a spol., pre prečin nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Tr. zák., o odvolaní obžalovaného Y. A. a o odvolaní prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica, z 11. apríla 2017, sp. zn. BB - 4 T 28/2016, takto

rozhodol:

Podľa § 316 ods. 1 Tr. por. odvolanie obžalovaného Y. A. s a z a m i e t a.

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky s a z a m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom samosudcu Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica (ďalej aj „súd prvého stupňa“), z 11. apríla 2017, sp. zn. BB - 4 T 28/2016, bol obžalovaný Y. A. uznaný vinným z prečinu nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Tr. zák. na skutkovom základe, že

„dňa 14.06.2015 na presne nezistenom mieste v O. Y. A. prijal od Ing. I. M. peňažnú sumu vo výške 8 000 eur, ako úplatok pre nestotožnenú osobu, a to zamestnanca D. C. J. O., vystupujúcu pod označením „ten hlavný“ a pre ďalšiu nestotožnenú osobu, a to zamestnanca D. C. J. O., vystupujúcu pod označením „ten druhý“ za to, že nestotožnená osoba označená ako „ten druhý“ bude pôsobiť na výkon právomoci osoby rozhodujúcej o prijatí E. M., nar. XX.XX.XXXX, na štúdium na D. J. O., pričom vzhľadom na to, že nestotožnená osoba označená ako „ten hlavný“ chcela 8 000 eur len pre seba, požiadal Y. A. Ing. I. M. o ďalších 4 000 eur pre ďalšiu osobu označenú ako „ten druhý“, pričom 4 000 eur od Ing. I. M. prevzal dňa 21.06.2015 prostredníctvom osoby L. J.“.

Za to bol obžalovanému Y. A. podľa § 336 ods. 1 Tr. zák. s použitím § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák., § 36 písm. j/ Tr. zák. uložený trest odňatia slobody vo výmere 18 (osemnásť) mesiacov, podľa § 49 ods. 1

písm. a/ Tr. zák. mu bol výkon trestu odňatia slobody podmienenčne odložený a podľa § 50 ods. 1 Tr. zák. určená skúšobná doba v trvaní 2 (dva) roky. Podľa § 56 ods. 1 Tr. zák. bol obžalovanému súčasne uložený peňažný trest vo výške 2 000 (dvetisíc) eur a podľa § 57 ods. 2 Tr. zák. zaplatená suma peňažného trestu mala pripadnúť štátu. Podľa § 57 ods. 3 Tr. zák. súd pre prípad, že by výkon peňažného trestu mohol byť úmyselne zmarený, stanovil náhradný trest odňatia slobody na 6 (šesť) mesiacov.

Naproti tomu súd obžalovaného Dr. h. c. prof. MUDr. D. X., CSc. podľa § 285 písm. c/ Tr. por. oslobodil spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len „prokurátor“) podanej pre prečin nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Tr. zák. spáchaný formou spolupáchateľstva podľa § 20 Tr. zák. na skutkovom základe, že

„v čase od 11.06.2015 do 16.06.2015 na presne nezistenom mieste v O. Y. A. po vzájomnej dohode s MUDr. D. X. žiadal od I. M. peňažnú sumu vo výške 12 000 eur, a to v dvoch častiach 8 000 eur a 4 000 eur, ako úplatok pre MUDr. D. X. a pre ďalšiu osobu vystupujúcu ako zamestnanec D. J. O. za to, že MUDr. D. X. bude svojim vplyvom pôsobiť na výkon právomoci osoby rozhodujúcej o prijatí E. M., nar. XX.XX.XXXX, na štúdium na D. J. O. a následne dňa 14.06.2015 na Železničnej stanici v O. prijal Y. A. od Ing. I. M. peňažnú sumu vo výške 8 000 eur a dňa 21.06.2015 na presne nezistenom mieste v O. po osobe L. J. prijal Y. A. od Ing. I. M. peňažnú sumu vo výške 4 000 eur za to, aby Y. A. prostredníctvom MUDr. D. X. pôsobil na výkon právomoci osoby rozhodujúcej o prijatí uchádzača na štúdium na D. J. O., a to v súvislosti s úspešným prijatím jej dcéry E. M., nar. XX.XX.XXXX, na štúdium na D. J. O.“,

pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal prokurátor odvolanie, ktoré zahlásil do zápisnice o hlavnom pojednávaní ihneď po vyhlásení rozsudku, pričom napadol oba jeho výroky čo do viny v neprospech oboch obžalovaných. Odvolanie bolo písomne odôvodnené podaním datovaným 6. júna 2017, doručeným súdu prvého stupňa 9. júna 2017, s tým, že bolo podané proti výroku o vine a treste u Y. A. a proti výroku o oslobodení spod obžaloby u D. X.. Prokurátor sa stotožnil s uznaním viny u obžalovaného A., nesúhlasil však so záverom, že sa nejedná o spolupáchateľstvo podľa § 20 Tr. zák., ani s rozhodnutím o oslobodení obžalovaného X. a s príslušnou úpravou žalovaného skutku. V rámci svojej argumentácie zopakoval závery súdu prvého stupňa obsiahnuté v napadnutom rozsudku, najmä v častiach, ktorými bol odôvodnený oslobodzujúci výrok (meno obžalovaného D. X. nepoznala ani Ing. P., z vykonaných dôkazov nebolo možné ustáliť tvrdenia prokurátora v obžalobe, nebolo preukázané prevzatie peňazí na zabezpečenie úspešného priebehu prijímacieho konania, s poukazom na dôkaznú núdzu nebolo bezpečne preukázané, že skutok spáchal obžalovaný X.), zhrnul dôkaznú situáciu popisom obsahu výpovede oboch obžalovaných a svedkyne Ing. G. P. a vyjadril presvedčenie, že skutok obžaloby potvrdzuje práve svedkyňa Ing. P., telefonické rozhovory, ich prepisy, a SMS správy medzi Y. A. a ďalšími osobami (Ing. P., D. X.). Zdôraznil, že prijaté peniaze mali byť poplatkom na štúdium, a to v anglickom jazyku, pričom však Ing. P. vyvrátila tvrdenie, že dcéra mala záujem o štúdium v anglickom jazyku, a súčasne potvrdila, že peniaze boli poskytnuté v súvislosti s prijatím na denné štúdium. Z SMS správ a telefonických rozhovorov, ktoré prokurátor podrobne citoval (predovšetkým z 15. júna 2015, z 16. júna 2015 a z 22. júna 2015), podľa neho vyplývajú logické súvislosti o spolupáchateľstve, teda že obžalovaní konali po vzájomnej dohode vo veci zabezpečenia prijatia B. P. na štúdium. Obžalovaný A. prevzal peniaze ako úplatok, Ing. P. to tak vnímala, a ďalšie rozdelenie peňazí potvrdzuje obžalovaný A. v rozhovore s U. a Ing. P., ale tiež v SMS správach. Nepochybne obžalovaný X. opakovane navštívil T. T. F., ktorý bol kompetentný o prijatí na štúdium rozhodnúť, čo potvrdzuje aj sám X. vo svojej výpovedi a SMS správou. Je pravdou, že nie je preukázané, o čom sa s T. F. rozprávali, ale s poukazom na uvedené dôkazy je možné to logicky dedukovať. Čím iným ako peniazmi bol obžalovaný D. X. motivovaný zabezpečovať servis pre študentku dovtedy neznámu. Prokurátor uzavrel, že konaním obžalovaných sú naplnené zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Tr. zák. Je preukázané, že obžalovaní komunikovali o peniazoch a nie je z hľadiska právnej kvalifikácie nutné preukázať to, či boli peniaze odovzdané T.. Faktom je, že B. P. bola prijatá. Obaja obžalovaní teda mali byť uznaní vinnými podľa obžaloby a jej právnej kvalifikácie.

Prokurátor sa taktiež nestotožnil s výškou trestu obžalovaného A., pretože primeraným trestom by podľa neho mal byť prísnejší trest odňatia slobody a aj vyšší peňažný trest. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 321 ods. 1 písm. c/, písm. e/ Tr. por. zrušil napadnutý rozsudok vo výroku o vine a treste, pretože vznikli pochybnosti o správnosti skutkových zistení a uložený trest je neprimeraný, a aby podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vec vrátil súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie a rozhodnutie.

Proti rozsudku súdu prvého stupňa podal odvolanie aj obžalovaný Y. A., prostredníctvom obhajcu JUDr. Vladimíra Bajtoša, a to vo vzťahu k výroku o vine i treste. Odvolanie podal písomne, podaním datovaným 26. júna 2017, doručeným súdu prvého stupňa 28. júna 2017. Uviedol, že od počiatku vznesenia obvinenia popieral a naďalej popiera korupčný motív svojho konania, je si vedomý chyby, ktorú urobil, keď si peniaze ponechal, ale nemal v úmysle ich použiť na akékoľvek konanie, ktoré by mohlo byť označené ako korupčné. V celom konaní podľa neho nebolo ničím preukázané, že korupčne konal proti akejkoľvek osobe, ktorá mala vplyv na prijímacie skúšky. V systéme prijímacích pohovorov podľa neho ovplyvnenie ani nie je možné. Dcéra pani P. sa dostala na vysokú školu oprávnené, podľa výsledkov testu. Na základe svojich kontaktov získaval informácie s cieľom, aby ich dcéra využila na úspešné prijatie, ale peniaze, ktoré dostal, nepoužil na korumpovanie nikoho. Peniaze bral ako odmenu za úsilie, pričom uznal, že vzhľadom na aktivity odmena bola neprimeraná a neetická. Záver, že išlo o nepriamu korupciu, nie je správny. Ďalej sa obžalovaný nestotožnil s výškou trestu odňatia slobody, ktorý je podľa neho neprimeraný s ohľadom na jeho osobu a doterajší život. S poukazom na svoje konanie považoval uloženie peňažného testu za dostačujúce. Navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté rozhodnutie zrušil podľa § 321 ods. 1 písm. d/, písm. e/ Tr. por. a podľa § 322 ods. 3 Tr. por. vo veci sám rozhodol.

V súlade s ustanovením § 314 Tr. por. prvostupňový súd obe odvolania doručil na vyjadrenie stranám, ktoré by mohli byť rozhodnutím o odvolaní priamo dotknuté.

K odvolaniu prokurátora podal stanovisko obžalovaný Y. A. prostredníctvom obhajcu (podanie doručené súdu prvého stupňa 29. júna 2017). Poukázal na nejasnosť dôvodov odvolania, keďže súd prvého stupňa akceptoval návrh prokurátora vo výroku o vine a uznal obžalovaného A. za vinného, rovnako vo výroku o treste návrhu prokurátora, čo do druhu a výšky uložených trestov, súd vyhovel. Vo vzťahu ku skutkovým okolnostiam obžalovaný v plnom rozsahu odkázal na svoje odvolanie proti rozsudku súdu prvého stupňa a zdôraznil odmietnutie korupčného motívu svojho konania.

Vyjadrenie k odvolaniu prokurátora podal aj obžalovaný D. X., a to prostredníctvom obhajcu JUDr. Eduarda Moravského (podanie doručené súdu prvého stupňa 3. júla 2017) a osobitne aj prostredníctvom obhajcu JUDr. Stanislava Jakubčíka (podanie doručené súdu prvého stupňa 4. júla 2017).

V prvom podaní sa obžalovaný v plnom rozsahu stotožnil s právnymi názormi súdu prvého stupňa a s oslobodzujúcim výrokom rozsudku, v ktorom súd podľa neho správne a dôsledne vyhodnotil a ustálil skutkový stav vykonaním podrobného a dôkladného dokazovania. Po podrobnom zhrnutí odôvodnenia rozsudku a argumentácie prokurátora obžalovaný zhodnotil, že v konaní nebolo preukázané, že by prijal, žiadal alebo si dal sľúbiť úplatok pre seba alebo pre inú osobu. Naplnenie znakov skutkovej podstaty súdeného trestného činu vrátane skutočnosti vyžiadania konkrétneho úplatku musí z dôkazov vyplývať dostatočne zrejme, konkrétne, nezameniteľne a nemôže zostať len v rovine dohady, bežnej pravdepodobnosti alebo jednou z viacerých možností. Zo žiadnych dôkazov vykonaných v rámci súdneho konania vrátane prepisov odpočúvanej telefonické komunikácie podľa neho nevyplýva ani len nepriamo, že by žiadal alebo prijal akýkoľvek úplatok od akejkoľvek osoby za ovplyvnenie prijímacieho konania B. P.. Skutočnosť, že súd považoval za preukázané, že Ing. G. P. poskytla peniaze Y. A., aby sa tento postaral o prijatie jej dcéry na štúdium, v žiadnom prípade nepreukazuje skutok uvedený v obžalobe vo vzťahu k obžalovanému D. X., ktorý nemal vedomosť o tom, čo sa dialo na ich stretnutiach. S obžalovaným A. komunikoval len ohľadom možnosti štúdia v anglickom jazyku a o ďalších s tým súvisiacich náležitostiach. Dedukcia prokurátora, že nejaká skutočnosť, ktorá sa odohrála medzi Ing. P. a obžalovaným A. bez vedomia obžalovaného D. X., preukazuje ich spolupáchateľstvo, je

podľa neho absolútne nesprávny názor v rozpore so skutkovým stavom. Prokurátor sa mylí aj ohľadom logických súvislostí, ktoré dedukuje z telefonického komunikácie a ku ktorým dospel potom, čo dotvoril a priradil nejednoznačným slovám v komunikácii význam, ktorý sa tomuto jeho účelu hodil. Nevadili mu pritom nezrovnalosti spochybňujúce a vyvracajúce správnosť jeho záverov (napríklad neexistencia zmienky o sume 10 000 eur, zmienka o T. a F.). Prokurátor prehliadol aj skutočnosť, že SMS správa Y. A. s textom „skús 10 a bude ok“ bola poslaná v čase, kedy už boli zverejnené výsledky prijímacieho konania. Čas poslania tejto SMS jednoznačne a nad všetky pochybnosti preukazuje, že obžalovaný X. sa nedopustil skutku. Naplnenie znakov skutkovej podstaty súdeného trestného činu nepotvrdil ani žiadny zo svedkov a z výpovedí svedkýň P. vyplýva, že tohto obžalovaného nepoznajú a nikdy ho nestretli. Telefonickou komunikáciou bola naopak preukázaná nesprávnosť dohadov a domnienok, na ktorých prokurátor postavil obžalobu. Vo vzťahu k obsahu rozhovoru medzi ním a MUDr. F. obžalovaný uviedol, že len zisťoval výsledky prijímacieho konania B. P., pričom toto zabezpečoval pre Y. A. v rámci dobrých dlhoročných vzťahov, v čom nevidel nič protiprávne a zlé. Prokurátor podľa neho navyše opomína zásadu in dubio pro reo. Ak prokurátor poukazuje na akúsi možnosť logickej dedukcie, len preukazuje fakt neexistencie dôkazov, ktoré by vinu bezpochyby preukázali. Pre uznanie viny je potrebné, aby po vykonaní dokazovania neexistovali pochybnosti o tom, že to bol obžalovaný, kto spáchal skutok. V prípade obžalovaného D. X. však takýto záver nie je možný. V ďalšej argumentácii zdôraznil, že prijatie B. P. na štúdium nič nepreukazuje, len to, že na skúšky sa pripravila riadne a test zvládla lepšie ako ostatní uchádzači. Naopak, dôkazom o tom, že skúšky neboli ovplyvňované, svedčí aj jej riadne pokračovanie v štúdiu. Dodal, že akékoľvek ovplyvňovanie výsledkov prijímacieho konania nie je možné a orgány činné v trestnom konaní nič podobné nezistili. Uzavrel, že samosudca súdu prvého stupňa vykonal všetky navrhované a označené dôkazy a tieto aj správne vyhodnotil, keď rozhodol o oslobodení obžalovaného D. X.. Svoj výrok riadne odôvodnil a uviedol úvahy, ktorými sa riadil. Prokurátor podľa neho potom neuviedol nič, čím by spochybnil správnosť hodnotenia dôkazov súdom. On sám sa nedopustil konania, ktoré by napĺňalo znaky skutkovej podstaty trestného činu nepriamej korupcie. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby odvolací súd v súlade s § 319 Tr. por. odvolanie prokurátora zamietol, pretože nie je dôvodné.

V druhom podaní uskutočnenom prostredníctvom obhajcu JUDr. Stanislava Jakubčíka sa obžalovaný D. X. taktiež stotožnil s vyhodnotením a ustálením skutkového stavu súdom prvého stupňa, s vykonaným dokazovaním a so záverom, že skutok, ktorý mu bol kladený za vinu, nie je trestným činom, keďže svojím konaním nenaplnil znaky skutkovej podstaty trestného činu nepriamej korupcie ani iného trestného činu. Nesúhlasil však so závermi týkajúcimi sa príkazov sudcu pre prípravné konanie na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky. Tieto považoval za arbitrárne, pretože nebolo objektívne možné preskúmať, či sudca pre prípravné konanie mal dostatok podkladov na ich vydanie. Z tohto dôvodu ich nebolo možné ani použiť ako dôkaz. Vytkol, že v spise sa nachádzajú len návrhy prokurátora a opatrenie sudcu pre prípravné konanie, teda nie je daná existencia dôvodnosti podania žiadosti o vydanie opatrenia na použitie informačno - technických prostriedkov, ale existuje len sprostredkovaná informácia zadovážená v inej veci, resp. inými dôkazmi, z ktorých má údajne vyplývať dostatočný dôvod na podanie žiadosti o vydanie opatrenia na výkon odposluchu. V odôvodneniach príkazov síce môže byť uvedené, že sudca mal k dispozícii príslušné dokumenty, avšak v samotnej utajovanej časti spisu sa nenachádza uvedenie svedkov ani zachytené výsluchy či iné dokumenty, na základe ktorých mal sudca rozhodnúť. Z tohto dôvodu nemal obžalovaný možnosť preveriť oprávnenosť rozhodnutia. Vyjadril názor, že ak má dotknutá osoba právo na preskúmanie opodstatnenosti, resp. namietanie nezákonnosti príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky, mala by mať možnosť oboznámiť sa priamo s podkladmi, na základe ktorých bolo rozhodnuté. Konštatovanie, resp. formálne vymenovanie takýchto podkladov v odôvodnení, je podľa neho nedostatočné pre vydanie takéhoto príkazu. V čase nariadenia odpočúvania neexistoval žiadny dôkaz potvrdzujúci alebo indikujúci korupčné správanie a odpočúvanie bolo nariadené iba na základe všeobecného, neurčitého a nekonkrétneho tvrdenia rôznych osôb, ktoré nebolo overené, pričom fámy nie sú okolnosťou, ktorá by odpočúvanie pripúšťala a odôvodňovala. Napokon obžalovaný D. X. podotkol, že medzi návrhom prokurátora a opatrením sudcu v tejto veci je až veľmi nápadná podobnosť. Vo vzťahu k odvolaniu prokurátora zopakoval, že použitá tzv. logická dedukcia len preukazuje fakt neexistencie dôkazov, ktoré by bezpochyby preukázali naplnenie zákonných znakov skutkovej podstaty súdeného trestného činu. V

pripade obžalovaného vykonané dokazovanie neumožňuje nepochybný záver, že tieto znaky naplnil. S poukazom na uvedené skutočnosti a okolnosti prípadu navrhol, aby odvolací súd v zmysle § 319 Tr. por. zamietol odvolanie prokurátora ako nedôvodné v celom rozsahu.

Obžalovaný D. X. sa vyjadril aj k odvolaniu obžalovaného Y. A., a to prostredníctvom obhajcu JUDr. Stanislava Jakubčíka (podanie doručené súdu prvého stupňa 10. augusta 2017). V podaní stručne uviedol, že s odvolaním obžalovaného A., ako aj s odvolacími dôvodmi v ňom uvedenými, sa stotožňuje.

Jednotlivé vyjadrenia k riadnym opravným prostriedkom boli v rámci dodržania zásad spravodlivého procesu (rozsudok ESLP vo veci Trančíková proti Slovenskej republike z 13. januára 2015, č. 17127/12, m. m. rozsudok ESLP vo veci Hudáková a spol. proti Slovenskej republike z 27. apríla 2010, č. 23083/05) doručené odvolateľom i ostatným stranám konania. Možnosť ďalej sa k nim vyjadriť však nebola z ich strany využitá.

Odvolací súd v zmysle § 326 Tr. por. vo veci vykonal verejné zasadnutie, ktoré sa uskutočnilo dňa 16. júna 2020. Obaja obžalovaní požiadali o vykonanie verejného zasadnutia v ich neprítomnosti a verejného zasadnutia sa nezúčastnili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „Najvyšší súd“) ako súd odvolací (§ 315 veta druhá Tr. por.) pred vydaním rozhodnutia o odvolaniach skúmal procesné podmienky pre ich podanie a zistil, že oba riadne opravné prostriedky sú prípustné (§ 306 ods. 1 Tr. por.), boli podané oprávnenými osobami, proti výrokom, proti ktorým sú prípustné (§ 307 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. por.), na zákonom určenom mieste (§ 309 ods. 1 veta prvá Tr. por.), spĺňajú zákonné náležitosti (§ 311 Tr. por.) a zo strany odvolateľov nedošlo k vzdaniu sa práva na podanie odvolania alebo k späťvzatiu podaného odvolania (§ 312 Tr. por.). Odvolací súd zvlášť zisťoval, či odvolania boli podané v zákonom stanovenej lehote a dospel k záveru, že túto podmienku (§ 309 ods. 1 Tr. por.) spĺňa len odvolanie prokurátora, ktoré bolo podané ihneď po vyhlásení rozsudku.

Podľa § 309 ods. 1 Tr. por. odvolanie sa podáva na súde, proti ktorého rozsudku smeruje, a to do 15 dní od oznámenia rozsudku. Oznámením rozsudku je jeho vyhlásenie v prítomnosti toho, komu treba rozsudok doručiť. Ak sa rozsudok vyhlásil v neprítomnosti takejto osoby, oznámením je až doručenie rozsudku.

Podľa § 309 ods. 2 Tr. por. ak sa rozsudok oznamuje tak obžalovanému, ako aj jeho obhajcovi a zákonnému zástupcovi, plynie lehota od toho oznámenia, ktoré bolo vykonané najneskoršie.

Podľa § 316 ods. 1 Tr. por. odvolací súd zamietne odvolanie, ak bolo podané oneskorene, osobou neoprávnenou alebo osobou, ktorá sa odvolania výslovne vzdala alebo znovu podala odvolanie, ktoré v tej istej veci už predtým výslovne vzala späť alebo bolo podané proti výroku, proti ktorému nie je prípustné.

Obsah spisového materiálu svedčí o tom, že obžalovaný Y. A. sa hlavného pojednávania dňa 11. apríla 2017 nezúčastnil. Pri vyhlásení rozsudku súdu prvého stupňa v uvedený deň bol prítomný len jeho obhajca JUDr. Vladimír Bajtoš, ktorý v rámci vyjadrenia k opravnému prostriedku uviedol, že sa vyjadrí v zákonnej lehote (č. l. 383 súdneho spisu). Písomné vyhotovenie rozsudku (s riadnym poučením o lehote a mieste podania odvolania) obhajca prevzal prostredníctvom splnomocnenca 22. mája 2017, obžalovanému Y. A. bolo (s prekladom do talianskeho jazyka) doručené dňa 8. júna 2017 do vlastných rúk (doručenky na č. l. 419 rub súdneho spisu). Okamihom rozhodujúcim pre začatie plynutia lehoty na podanie odvolania v zmysle § 309 ods. 2 Tr. por. teda bolo doručenie rozsudku obžalovanému dňa 8. júna 2017. Vzhľadom na znenie ustanovenia § 63 ods. 3 Tr. por., podľa ktorého sa do lehoty určenej podľa dní nezapočítava deň, v ktorom sa stala udalosť určujúca začiatok lehoty, 15-dňová lehota na podanie riadneho opravného prostriedku začala plynúť dňom nasledujúcim po doručení rozsudku. Koniec lehoty potom pripadol na deň 23. júna 2017, ktorý bol pracovný (piatok), preto neprichádzal do úvahy posun lehoty v zmysle § 63 ods. 5 Tr. por. Obžalovaný Y. A. však odvolanie podal na poštovú

prepravu až 26. júna 2017 (doručené bolo súdu prvého stupňa 28. júna 2017), zákonnú lehotu teda zmeškal.

Vzhľadom na uvedené Najvyšší súd odvolanie obžalovaného Y. A. podľa § 316 ods. 1 Tr. por. ako oneskorene podané zamietol bez jeho vecného preskúmania.

Vo vzťahu k odvolaniu prokurátora (ďalej aj „odvolateľ“) Najvyšší súd nevzhliadol dôvod na postup podľa § 316 ods. 1 Tr. por., preto následne ex offio pristúpil k preskúmaniu existencie podmienok pre zrušenie rozsudku a vrátenie veci súdu prvého stupňa podľa § 316 ods. 3 Tr. por. Zistil pritom, že Špecializovaný trestný súd rozhodol samosudcom v súlade s § 11 ods. 3 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v spojení s § 349 ods. 1 Tr. por. (§ 316 ods. 3 písm. a/ Tr. por.), obžalovaný Y. A. udelil v priebehu prípravného konania plnú moc na zastupovanie obhajcovi JUDr. Vladimírovi Bajtošovi (plná moc udelená 23. decembra 2015), ktorý ho zastupuje zároveň počas celého konania pred súdom, rovnako tak obžalovaný D. X. zastúpený obhajcami JUDr. Eduardom Moravským a JUDr. Stanislavom Jakubčíkom (plné moci udelené 28. decembra 2015 a 7. januára 2016), pričom ani v jednom prípade nebol daný dôvod povinnej obhajoby podľa § 37 Tr. por. (§ 316 ods. 3 písm. b/ Tr. por.), a pokiaľ ide o prítomnosť obžalovaných na hlavnom pojednávaní (§ 316 ods. 3 písm. c/ Tr. por.), obžalovaný D. X. sa hlavného pojednávania, vykonaného v dňoch 10. apríla 2017 a 11. apríla 2017, zúčastnil. Obžalovaný Y. A. bol na hlavnom pojednávaní prítomný dňa 10. apríla 2017, nasledujúci deň sa ho nezúčastnil a nebol prítomný ani pri vyhlásení rozsudku. Svoju neúčast však vopred oznámil súdu, ktorý hlavné pojednávanie dňa 11. apríla 2017 vykonal v jeho neprítomnosti za splnenia podmienok podľa § 252 ods. 2 Tr. por.

Po zistení, že nie je dôvod na postup podľa § 316 ods. 3 Tr. por., Najvyšší súd preskúmal v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo, majúce na zreteli, že na chyby, ktoré neboli odvolaním vytýkané, možno prihliadnuť len vtedy, ak by odôvodňovali podanie dovolania podľa § 371 ods. 1 Tr. por. Vychádzal pritom z odvolaním určeného rozsahu prieskumu, keď odvolateľ napadol rozsudok súdu prvého stupňa v celom rozsahu, vo vzťahu k oboj obžalovaným, v ich neprospech, u obžalovaného Y. A. čo do výroku o vine i treste, u obžalovaného D. X. čo do oslobodzujúceho výroku.

Pri plnení revíziej povinnosti odvolací súd zistil, že vo vzťahu ku skutkovým zisteniam tvoriacim podstatu súdeného trestného činu je napadnutý rozsudok výsledkom konania, v ktorom sa postupovalo podľa Trestného poriadku, a v ktorom nedošlo k žiadnym chybám, ktoré by mohli mať vplyv na objasnenie skutkového stavu veci. Boli dodržané základné zásady trestného konania, najmä zásada bezprostrednosti, priamosti a ústnosti, pri plnom rešpektovaní práv obžalovaných, najmä práva na obhajobu a tiež práva na tlmočníka a prekladateľa vo vzťahu k obžalovanému Y. A. s talianskou štátnou príslušnosťou. Prvostupňový súd vykonal dokazovanie na hlavnom pojednávaní v rozsahu potrebnom pre rozhodnutie o všetkých vyslovených výrokoch.

Dôkazy boli pred súdom prvého stupňa vykonané na hlavnom pojednávaní uskutočnenom v dňoch 10. apríla a 11. apríla 2017, na ktorom sa zúčastnili jednotlivé strany konania vrátane obhajcov obžalovaných, i tlmočník. Dňa 10. apríla 2017 obžalovaný Y. A. na hlavnom pojednávaní po príslušnom poučení a vyhlásení, že je nevinný, odmietol vypovedať, preto bola podľa § 258 ods. 4 Tr. por. prečítaná jeho výpoveď z prípravného konania (zápisnica o výsluchu obvineného zo 7. marca 2016, na ktorom výsluchu rovnako odmietol vypovedať, a zápisnica o výsluchu z 8. júna 2016, kde toto právo nevyužil). Obžalovaný D. X. po vyhlásení, že je nevinný, nevyužil právo odmietnuť vypovedať a bol riadne vypočutý. Svedkyňa Ing. G. P. odmietla vypovedať, preto bola na hlavnom pojednávaní podľa § 263 ods. 4 Tr. por. prečítaná jej výpoveď z prípravného konania (zápisnica o výsluchu svedkyne z 23. marca 2016). V rovnaký deň boli vykonané dôkazy oboznámením utajovanej skutočnosti k spisovému materiálu podľa § 269 Tr. por. (z neho dva návrhy na vydanie príkazu na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky a dva príkazy na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky), prehratím zvukových záznamov na technickom zariadení z dvoch CD podľa § 270 ods. 2 Tr. por., prečítaním SMS správ získaných z informačno - technických prostriedkov a správ o tom, kto a akým

spôsobom záznam vyhotovil a ako bol získaný. Za súhlasu procesných strán bola prečítaná výpoveď svedkyne B. P. z prípravného konania (zápisnica o výsluchu svedkyne z 23. marca 2016, správne malo byť 6. júla 2016 - poznámka odvolacieho súdu), podľa § 269 Tr. por. boli prečítané listinné dôkazy (Zmluva o vzájomnej spolupráci pri zabezpečení štúdia pre zahraničných študentov s Prílohou č. 1) a osobné doklady (k obžalovanému D. X. posudok mestského úradu, pracovný posudok, výpis z evidencie priestupkov, odpis z registra trestov, a k obžalovanému A. správa o povesti, výpis z evidencie priestupkov, odpis z registra trestov). Na hlavnom pojednávaní dňa 11. apríla 2017, v neprítomnosti obžalovaného A. (ktorý o konanie v jeho neprítomnosti deň vopred požiadal) za súčasného splnenia podmienok podľa § 252 ods. 2 Tr. por., mala byť vypočutá svedkyňa D. U., ktorá odmietla vypovedať, preto podľa § 263 ods. 4 Tr. por. bola prečítaná jej výpoveď z prípravného konania, v rámci ktorej rovnako odmietla vypovedať (zápisnica o výsluchu svedkyne zo 14. apríla 2016). Ďalšie návrhy na doplnenie dokazovania žiadna zo strán nemala.

Pokiaľ ide o zákonnosť dôkazov, odvolací súd v tomto smere nezistil žiadne pochybenia. Osobitne vo vzťahu k zabezpečeným záznamom telekomunikačnej prevádzky, resp. príkazom sudcu pre prípravné konanie na odpočúvanie a záznam telekomunikačnej prevádzky, považuje za potrebné uviesť, že sa stotožňuje so záverom súdu prvého stupňa o tom, že príkazy boli vydané v súlade so zákonom, konkrétne s ustanovením § 115 Tr. por., keďže súviseli s trestným činom korupcie, ich predmetom boli skutočnosti významné pre trestné konanie a bola splnená i zásada proporcionality a subsidiarity. Príkazy vydal príslušný sudca pre prípravné konanie písomne, tieto boli riadne odôvodnené s poukazom na konkrétne skutočnosti a obsahujú aj zákonom požadované údaje (účastnícka stanica, subjekt, čas). Samotné záznamy boli následne spracované a predložené v súlade s § 115 ods. 6 Tr. por.

Dôkazy získané a vykonané zákonným spôsobom súd prvého stupňa hodnotil podľa svojho vnútorného presvedčenia založenom na starostlivom uvážení všetkých okolností prípadu jednotlivo i v ich súhrne a vyvodil z nich skutkové zistenia, ktoré sú správne, pričom v dôvodoch rozsudku vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými úvahami sa spracoval pri hodnotení vykonaného dokazovania. Z odôvodnenia rozhodnutia je zrejmé, ako sa vyrovnal s obžalobou i s obhajobou, a akými právnymi úvahami sa spracoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona tak, ako to predpokladá § 168 Tr. por.

Súd prvého stupňa dospel k správnym skutkovým zisteniam a správnym právnym záverom, keď obžalovaného D. X. spod obžaloby oslobodil podľa § 285 písm. c/ Tr. por., pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný, a obžalovaného Y. A. uznal vinným zo spáchania prečinu nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Tr. zák. Najvyšší súd zastáva názor, že rozhodnutie ako celok je vecne správne a nezhliadol dôvod na jeho zmenu ani zrušenie. Odvolaniu prokurátora preto nevyhovelo a uzavrel, že je nedôvodné.

Vo vzťahu k oslobodzujúcemu výroku je primárne potrebné uviesť, že rozhodnutie o vine musí vychádzať z dôkazov (získaných a vykonaných zákonným spôsobom), ktorých vyhodnotením nie je možné dospieť k inému záveru, resp. ktoré nepripúšťajú pravdepodobný alternatívny a pre obžalovaného priaznivejší záver, pokiaľ ide o otázku viny. Vina obžalovaného musí byť jednoznačne a bez akýchkoľvek rozumných pochybností preukázaná. Platí pritom, že obžalovaný nie je povinný vo vzťahu k svojej nevine dokazovať žiadnu skutočnosť, čo vyplýva zo zásady prezumpcie neviny a s ňou súvisiacim princípom, že nedokázaná vina má rovnaké dôsledky ako dokázaná nevina, keďže dokazné bremeno v trestnom konaní nesie obžaloba. Uznanie viny zo žalovanej trestnej činnosti nie je možné založiť na hypotetických záveroch, ktoré sú v rovine pravdepodobnosti, a to ani pravdepodobnosti vyššieho stupňa. Pre takýto výrok musí byť daná istota, o ktorej, vychádzajúc z hodnotenia vykonaných dôkazov, nie je dôvod pochybovať. Ak po vykonaní a zhodnotení všetkých dostupných dôkazov zostanú pochybnosti o niektorej skutkovej okolnosti významnej čo do otázky viny, nemožno rozhodnúť v neprospech obžalovaného. Inak povedané, ak v konkrétnej trestnej veci vykonané dôkazy pripúšťajú alternatívnu možnosť o nevine, je súd povinný v zmysle princípu *in dubio pro reo* (v pochybnostiach v prospech obžalovaného) obžalovaného spod podanej obžaloby oslobodiť. V tejto súvislosti ani vysoký stupeň podozrenia sám o sebe nemôže byť zákonným podkladom pre odsudzujúci výrok. Trestné

konanie vyžaduje v tomto ohľade ten najvyšší možný stupeň istoty, ktorý sa dá od ľudského poznania požadovať.

Z dokazovania vykonaného v prejednávanej veci je evidentné, že vo vzťahu k obžalovanému D. X. nie je možné urobiť jednoznačný záver o jeho vine pre žalovaný skutok.

Konanie obžalovaného D. X., ktoré je predmetom obžaloby, malo (v podstatných bodoch) spočívať v tom, že po vzájomnej dohode obžalovaných, Y. A. žiadal a následne prijal peňažnú sumu 12 000 eur ako úplatok pre obžalovaného X. a ďalšiu osobu za to, že obžalovaný X. bude svojím vplyvom pôsobiť na výkon právomoci osoby rozhodujúcej o prijatí B. P. na štúdium.

V prejednávanej veci v tomto smere existujú dve skupiny dôkazov. Sú to jednak dôkazy, ktoré nemajú žiadnu výpovednú hodnotu vo vzťahu k obžalovanému D. X. (teda neobsahujú informáciu o jeho osobe a údajnom konaní), a dôkazy s určitou väčšou či menšou výpovednou hodnotou. Do prvej skupiny jednoznačne patrí svedkyňa D. U., ktorá v prípravnom konaní i na hlavnom pojednávaní odmietla vypovedať, ide teda o dôkaz s nulitou informačnou hodnotou. Ďalej treba poukázať na svedkyňu Ing. G. P., z výpovede (uskutočnenej v prípravnom konaní) ktorej vyplýva, že komunikácia týkajúca sa zabezpečenia prijatia jej dcéry na štúdium a odovzdanie peňazí boli realizované výlučne cez obžalovaného A., pričom svedkyňa vyhlásila, že obžalovaného D. X. nepozná a ak bola reč o T., nevedela, o koho ide, rovnako ako v prípade osoby označenej ako „ten hlavný“. Z výpovede vyplynulo aj to, že svedkyňa nevedela, akým spôsobom mal obžalovaný A. dohliadnuť na to, aby jej dcéra bola prijatá, pretože tento nespomínal žiadne konkrétne mená. S obžalovaným D. X. nikdy osobne nekomunikovala, nepozná ho a nikdy ho nevidela. Obdobne výpoveď svedkyne B. P. z prípravného konania neposkytuje informáciu o obžalovanom X. a jej obsahom je len stretnutie s obžalovaným A.. Z uvedených dôkazov možno za podstatnú považovať výpoveď Ing. G. P. s poukazom na to, že obžalovaného D. X. s trestnou činnosťou nespájala, kým obžalovaného A. zo skutku usvedčovala priamo. Tento dôkaz má význam pre obhajobu obžalovaného, hoci spadá do prvej kategórie dôkazov.

Do druhej skupiny možno zaradiť výpoveď obžalovaného Y. A. (výpoveď z prípravného konania), v ktorej spoluprácu s obžalovaným D. X. potvrdil, uvádzal však, že táto súvisela len s poskytnutím rady ohľadom zahraničného štúdia pre B. P., pričom potvrdil prevzatie sumy 12 000 eur. Zmluva o vzájomnej spolupráci pri zabezpečení štúdia pre zahraničných študentov s Prílohou č. 1 k Zmluve o spolupráci, medzi J. a B., oboznámená na hlavnom pojednávaní, mala dokladovať spoluprácu C. a agentúry obžalovaného A. pri získavaní zahraničných záujemcov o štúdium, pričom sú v nej ako zástupcovia zmluvných strán uvedení obžalovaný D. X. na strane C. a obžalovaný Y. A. na strane agentúry. Treba podotknúť, že Zmluva neobsahuje podpisy zmluvných strán, zrejme teda nedošlo k jej uzavretiu v písomnej forme.

V druhej skupine dôkazov sa nachádzajú aj zvukové záznamy a SMS správy realizované medzi obžalovanými navzájom a medzi obžalovaným Y. A. a ďalšími osobami. Napriek tomu, že z prepisov hovorov a SMS správ ako celku vyplýva intenzívna komunikácia medzi zainteresovanými osobami, z komunikácie medzi obžalovaným X. a A. nemožno vyčítať jasnú, konkrétnu vzájomnú dohodu o požiadavke a prijatí úplatku za účelom pôsobenia na výkon právomoci osoby rozhodujúcej o prijatí B. P. na štúdium, a dokonca ani dohodu o tom, že toto pôsobenie zabezpečí práve obžalovaný D. X. a v akej forme. Samotný obžalovaný X., ktorý bol vypočutý na hlavnom pojednávaní, spáchanie trestnej činnosti poprel a vo svojej výpovedi podrobne vysvetlil, že súčinnosť, ktorú obžalovanému Y. A. poskytoval v súvislosti s B. P., sa týkala výlučne konzultácie prijímacích pohovorov a výšky poplatku za štúdium. Navyše v čase skutku už nebol T.. Svoje konanie a obsah telefonických rozhovorov a SMS správ detailne a logicky vysvetlil. Sumárne možno konštatovať, že jediným dôkazom, ktorý má obžalovaného D. X. usvedčovať, sú práve predmetné záznamy hovorov a správ, resp. len niektoré ich časti, pretože jeho meno sa nevyskytlo napríklad v rozhovoroch obžalovaného Y. A. a svedkyne Ing. P.. Navyše ho neusvedčuje žiaden zo svedkov. Záznamy v kontexte ostatných dôkazov i s prihliadnutím na tvrdenia v rámci obrany obžalovaného nie sú tak jednoznačné a nepochybné, aby bolo možné dospieť k absolútnemu záveru o jeho vine. Náznaky určitého trestne relevantného konania možno z komunikácie

dedukovať, tieto ale nie sú podložené žiadnymi ďalšími presvedčivými dôkazmi a sami osebe nemôžu tvoriť základ výroku o vine. Z produkovaných dôkazov sa javia ako možné obe verzie, tá, ktorá vedie k záveru o spáchaní skutku, i tá, ktorá vyplýva z obrany obžalovaného, pričom verzie nemožno overiť ďalšími dôkazmi. Možno teda uzavrieť, že pri zistení skutkového stavu v potrebnom rozsahu vznikli pochybnosti o vine obžalovaného D. X. s tým, že tieto pochybnosti nie je pri súčasnom stave dokazovania možné odstrániť. V zmysle zásady in dubio pro reo preto bolo potrebné rozhodnúť v prospech obžalovaného a spod obžaloby ho oslobodiť tak, ako to urobil súd prvého stupňa. Pokiaľ ide o aplikáciu ustanovenia § 285 písm. c/ Tr. por., táto bola taktiež adekvátne, keďže sa nepreukázalo, že skutok, ku ktorému došlo, spáchal práve obžalovaný D. X..

V nadväznosti na uvedené je správny aj záver súdu prvého stupňa o tom, že v prejednávanej veci sa nejedná o spolupáchateľstvo podľa § 20 Tr. zák., ako to namietal prokurátor v odvolaní. Pokiaľ ide o ďalšie námietky prokurátora, treba zopakovať, že logická dedukcia, bez ohľadu na stupeň jej pravdepodobnosti, nemôže byť sama osebe základom pre odsúdenie. Vina obžalovaného musí byť bezpochyby preukázaná. V kontexte odvolacích námietok preto ani skutočnosť, že B. P. bola úspešne prijatá na denné štúdium, neumožňuje automaticky záver o správnosti verzie obžaloby. Táto skutočnosť môže naopak logicky zapadať aj do verzie, ktorú predstrel sám obžalovaný. Uvedené platí rovnako pre obsah rozhovoru medzi obžalovaným D. X. a T. F., či špekuláciu o motivácii obžalovaného zabezpečovať „servis“ pre B. P.. V tomto smere teda možno konštatovať, že obžaloba neunesla dôkazné bremeno, preto obžalovaného X. bolo treba spod obžaloby oslobodiť.

Pokiaľ ide o obžalovaného Y. A., vo vzťahu k nemu bola súdom prvého stupňa upravená skutková veta. V zmysle tejto úpravy konanie obžalovaného malo spočívať (v podstatných bodoch) v tom, že prijal peňažnú sumu 8 000 eur a následne žiadal a prijal ďalších 4 000 eur ako úplatok pre nestotožnené osoby, zamestnancov D., s označením „ten hlavný“ a „ten druhý“, za to, že „ten druhý“ bude pôsobiť na výkon právomoci osoby rozhodujúcej o prijatí B. P. na štúdium.

Obžalovaný je z uvedeného konania priamo usvedčovaný najmä výpoveďou svedkyne Ing. G. P., ktorá v prípravnom konaní uviedla, že obžalovanému Y. A. na spoločnom stretnutí dva dni pred prijímacími pohovormi za prítomnosti svojej dcéry B. P. odovzdala v obálke sumu 8 000 eur a upresnila, že „peniaze som mu dala za to, aby dohliadol nato, aby moja dcéra B. bola prijatá na D., konkrétne na denné štúdium“. Toto tvrdenie v rámci tej istej výpovede zopakovala. Ďalej vypovedala, že obžalovaný si neskôr na základe telefonického rozhovoru od nej vypýtal ešte 4 000 eur, ktoré mu boli odovzdané prostredníctvom ďalších osôb, pričom svedkyňa nevedela, čo obžalovaný s peniazmi urobil. B. P. stretnutie i odovzdanie obálky potvrdila, podľa nej však obálka obsahovala osobné doklady, čo zodpovedá tvrdeniu jej matky, že dcére o peniazoch za denné štúdium nepovedala. Obžalovaného priamo usvedčuje i obsah hovorov a SMS správ (najmä tých, ktoré prebehli medzi obžalovaným A. a ďalšími osobami), ktoré chronologicky a v obsahovej nadväznosti na seba monitorujú priebeh skutku tak, ako bol v niektorých častiach popísaný svedkyňou Ing. G. P.. Z prepisov je zrejmé, že sa v nich rieši cena, s ktorou „hlavný“ nesúhlasil a chcel pre seba „osem“, pričom pre „druhého“ bola požadovaná ešte suma „štyri“. V súvislosti s uvedeným sa spomínajú aj výsledky testov, meno B., a obžalovaný v rozhovore s Ing. G. P. z 15. júna 2015 uvádza, že „všetko bude na sto percent“. Ďalšie rozhovory potvrdzujú odovzdanie prvej časti peňazí a dohodu o tom, kedy, kde a prostredníctvom koho bude odovzdaná druhá časť. Z SMS správ vyplýva, že obžalovaný Y. A. tlačil na to, aby „to“ neoznačená tretia osoba urobila, a vyjadril sa, že nemôže pýtať viac, pričom dodal, že jeden človek navyše mu nemôže ublížiť. Spoluprácu a vzájomnú komunikáciu potvrdil i obžalovaný D. X., avšak bez trestnoprávných súvislostí. Stretnutie so svedkyňami Ing. G. P. a jej dcérou B. P., prevzatie obálky so sumou 8 000 eur a následne žiadosť o ďalších 4 000 eur a ich prevzatie, rovnako tak spoluprácu s obžalovaným X. obžalovaný A. nepoprel (výpoveď z prípravného konania). Nesúhlasil len s trestnoprávnym kontextom celej záležitosti a bránil sa tým, že predmetom stretnutí bolo štúdium v zahraničnom jazyku a s ním súvisiace poplatky, resp. študijné poradenstvo. Peniaze v sume 12 000 eur nevrátil, hoci podľa jeho tvrdení chcel, pretože svedkyňa Ing. G. P. sa mu už neozvala. Odvolací súd rovnako ako súd prvého stupňa obrane obžalovaného neuveril. Z obsahu prepisov nevyplýva, že by malo ísť o poplatok za štúdium, ale o cenu, ktorá má vplyv na to, či „ten hlavný“ „to“ urobí alebo nie. S tvrdeniami v rámci obrany obžalovaného sa

nezhoduje ani predmetná suma, keď obhajoba uvádzala výslednú sumu s províziou 12 000 eur, a z prepisov je zjavné, že obžalovaný sa vyjadril o celkovej sume 14 000 eur aj s províziou. Pochybnosť na tvrdenia obhajoby vrhá i skutočnosť, že „poplatok“ bol určený pre „hlavného“ a toho „druhého“ a nie pre agentúru či priamo pre C., ktoré by ich riadne zahrnuli do svojho účtovníctva. Takisto pri pevne stanovených poplatkoch je zvláštne, prečo suma nebola určená jednoznačne vopred, ale priebežne bola menená, lebo „ten hlavný“ s cenou nesúhlasil. Rovnako je nepravdepodobné, že by peniaze v prípade, že by boli poplatkom za zahraničné štúdium, neboli svedkyňi po úspechu jej dcéry na prijímacích pohovoroch na denné štúdium napokon vrátené oficiálnou cestou, resp. prečo pri tak vysokej sume by svedkyňa netrvala na ich vrátení. U uvedených súvislostiach sa verzia obžalovaného javí ako nepravdepodobná. Výpoveď svedkyne Ing. P. ozrejmuje priebeh skutku, je jednoznačná a v detailoch zapadá do jedného celku s ostatnými dôkazmi. Sila uvedených dôkazov tak, ako ju súd vyhodnotil, umožňuje striktný a nepochybný záver o tom, že skutok ako je popísaný v upravenej skutkovej vete sa stal a spáchal ho obžalovaný Y. A..

Odvolací súd sa stotožňuje i s konečným znením skutkovej vety, ako ju naformuloval súd prvého stupňa, keďže z vykonaného dokazovania bolo jednoznačne ustálené, že obžalovaný sumu 8 000 eur od Ing. G. P. prijal a následne od nej požadoval a prijal (prostredníctvom ďalšej osoby) ešte sumu 4 000 eur pre osobu „ten hlavný“ a „ten druhý“ za to, že „ten druhý“ bude pôsobiť na výkon právomoci osoby rozhodujúcej o prijatí B. P. na štúdium. Čo naopak z vykonaných dôkazov nebolo preukázané, bola predchádzajúca vzájomná dohoda obžalovaného Y. A. a D. X., výslovná žiadosť obžalovaného A. o poskytnutie peňažnej čiastky vo výške 8 000 eur i zabezpečenie vplyvu prostredníctvom obžalovaného X.. Znenie skutkovej vety v tomto smere preto bolo správne upravené a zodpovedá preukázaným skutkovým okolnostiam, pri súčasnom zachovaní totožnosti skutku.

Pokiaľ ide o právnu kvalifikáciu, konanie obžalovaného Y. A. bolo správne kvalifikované ako prečin nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Tr. zák. Odvolací súd má za to, že v tomto prípade sa použije právna úprava účinná ku dňu spáchania skutku, t. j. Trestný zákon v znení účinnom do 31. augusta 2015, a nie je potrebné aplikovať ustanovenie § 2 ods. 1 veta druhá Tr. zák., keďže zmena (uskutočnená zákonom č. 174/2015 Z. z.) sa obžalovaného nedotkla (v jeho prípade išlo o konanie vo vzťahu k osobe uvedenej v § 329 Tr. zák.).

Podľa § 336 ods. 1 Tr. zák. (v znení účinnom v čase spáchania skutku) kto priamo alebo cez sprostredkovateľa pre seba alebo pre inú osobu prijme, žiada alebo dá si sľúbiť úplatok za to, že bude svojím vplyvom pôsobiť na výkon právomoci osoby uvedenej v § 328, § 329, § 330 alebo § 331, alebo za to, že tak už urobil, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky.

Trestný čin je zaradený do ôsmej hlavy, tretieho dielu Trestného zákona a patrí medzi trestné činy proti poriadku vo verejných veciach, trestné činy korupcie. Objektom tohto trestného činu je záujem na čistote verejného života. Z hľadiska zavinenia ide o úmyselný trestný čin, ktorý je v oboch odsekoch prečinom, a jeho páchatelom môže byť ktokoľvek, teda subjekt je všeobecný. Toto ustanovenie postihuje intervenciu prostredníctvom úplatku pôsobiacu výlučne na výkon právomoci osoby uvedenej vo vymedzených ustanoveniach. Trestný čin je dokonaný už tým, že páchatel žiada alebo prijme úplatok za to, že svojím vplyvom bude pôsobiť na výkon právomoci verejného činiteľa, bez ohľadu na výsledok pôsobenia. Skutočnosť, že osoba, ktorej právomoci sa úplatok týka, nie je o úplatku informovaná, nemá vplyv na trestnosť páchatel'a. Legálna definícia úplatku sa nachádza v § 131 ods. 3 Tr. zák., podľa ktorého úplatkom sa na účely tohto zákona rozumie vec alebo iné plnenie majetkovej či nemajetkovej povahy, na ktoré nie je právny nárok.

Po preskúmaní veci odvolací súd uzatvára, že skutok tak, ako bol ustálený, je trestným činom (prečinom) a že obžalovaný Y. A. naplnil jeho skutkovú podstatu spôsobom uvedeným v Trestnom zákone, keď priamo pre inú osobu prijal (a v časti i žiadal) úplatok vo výške spolu 12 000 eur (teda plnenie majetkovej hodnoty, na ktoré nebol právny nárok), za to, že táto osoba bude svojím vplyvom pôsobiť na výkon právomoci osoby uvedenej v § 329 Tr. zák., t. j. v súvislosti s obstarávaním veci všeobecného záujmu, v tomto prípade zabezpečením prijatia B. P. na štúdium.

Pri ukladaní trestu bolo potrebné vychádzať z trestnej sadzby podľa § 336 ods. 1 Tr. zák. v zákonnej výmere až na tri roky. V prípade obžalovaného Y. A. súd prvého stupňa správne zistil jednu poľahčujúcu okolnosť spočívajúcu v tom, že pred spáchaním trestného činu viedol riadny život (§ 36 písm. j/ Tr. zák.), a nezistil žiadne priťažujúce okolnosti podľa § 37 Tr. zák. Trest odňatia slobody vo výmere osemnásť mesiacov pri aplikácii § 38 ods. 2, ods. 3 bol potom uložený v súlade so zákonom, rovnako tak jeho odklad podľa § 49 ods. 1 písm. a/ Tr. zák., keďže ide o trest neprevyšujúci dva roky a vzhľadom na všetky okolnosti je možné mať za to, že na zabezpečenie ochrany spoločnosti a nápravu páchatel'a výkon trestu odňatia slobody nie je nevyhnutný, s ktorým záverom sa stotožňuje aj odvolací súd. Súdom určená skúšobná doba v trvaní dvoch rokov rovnako spadá do zákonom vymedzeného rozpätia v zmysle § 50 ods. 1 Tr. zák. Pokiaľ ide o peňažný trest, jeho uloženie je plne odôvodnené ustanovením § 56 ods. 1 Tr. zák., keďže bol uložený páchatel'ovi úmyselného trestného činu, ktorým získal majetkový prospech, a náhradný trest s výmerou šesť mesiacov spĺňa podmienky § 57 ods. 3 veta druhá Tr. zák. Trest ako celok bol teda uložený v súlade so zákonom a zodpovedá aj zásadám pre ukladanie trestov podľa § 34 ods. 2, ods. 6, ods. 7 Tr. zák.

Vo vzťahu k primeranosti uloženého trestu k spáchanému trestnému činu je potrebné v prvom rade uviesť, že požiadavka primeranosti súvisí s potrebou individualizácie trestu. Súd v každom jednom prípade bez rozdielu musí mať pri rozhodovaní o treste možnosť prihliadať na jednotlivé okolnosti prípadu, ako i na pomery páchatel'a. Len trest vymeraný s maximálnym ohľadom na charakter prípadu môže byť trestom primeraným. V prejednávanej veci prokurátor namietal neprimeranosť uloženého trestu (trestu odňatia slobody i peňažného trestu) s tým, že trest mal byť prísnejší, pre túto svoju požiadavku však neuviedol bližšie dôvody.

Odvolací súd po preskúmaní tejto otázky dospel k záveru, že prvostupňový súd aj pri ukladaní trestu obžalovanému Y. A., keď mu za použitia ustanovenia § 38 ods. 2, ods. 3 Tr. zák. a § 36 písm. j/ Tr. zák. uložil podmienený trest odňatia slobody, pritom neopomenul náležite vyhodnotiť i poľahčujúcu okolnosť a prihliadnuť aj na všetky ďalšie okolnosti, ktoré sú z hľadiska ukladania trestu a jeho výmery rozhodujúce. Trest odňatia slobody vo výmere 18 mesiacov s podmieneným odkladom jeho výkonu na skúšobnú dobu v trvaní 2 roky, považuje aj odvolací súd za správny a zákonný, pretože aj podľa jeho názoru plne zodpovedá všetkým základným zásadám ukladania sankcií, osobe obžalovaného, jeho doterajšiemu spôsobu života a možnostiam jeho nápravy. Takýto trest sa javí byť spravodlivý a primeraný a vytvára predpoklady naplnenia svojho účelu aj z hľadiska požiadaviek individuálnej a generálnej prevencie.

Správne a v súlade so zákonom bol obžalovanému uložený aj peňažný trest v primeranej výške spolu s určením náhradného trestu odňatia slobody pre prípad jeho úmyselného zmarenia.

Najvyšší súd teda nezistil žiaden zákonný dôvod pre zmenu výroku o uloženom treste odňatia slobody a pre jeho sprísnenie, ako sa toho dožadoval vo svojom odvolaní prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky.

Uzavrúc predchádzajúce úvahy má odvolací súd za to, že v prejednávanej veci nie sú dané odvolacie dôvody podľa § 321 ods. 1 písm. c/ ani písm. e/ Tr. por. a napadnutý rozsudok je vecne správny, preto odvolaniu prokurátora nevyhovelo.

Na základe vyjadreného Najvyšší súd rozhodol tak, ako je uvedené v enunciiáte tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu ďalší riadny opravný prostriedok nie je prípustný.